

MÚZEUM V ŠKOLE

Vzdelávacie a tvorivé programy pre predškolákov a školskú mládež (2022)

Všetky programy je možné modifikovať podľa konkrétnych požiadaviek učiteľa a aktuálne preberaného učiva. **Programy uskutočnime aj vo vašej triede.**

Cena vzdelávacích programov:

2 € / vyučovací hodina

+ 1€ (v prípade použitia tlačeneho pracovného listu/ zošita pre každého žiaka osobitne)

Cena tvorivých dielní:

2 - 10 € / podľa použitého materiálu

Kontakt: Ing. Monika Roncová (monika.roncova@muzeumpb.sk)

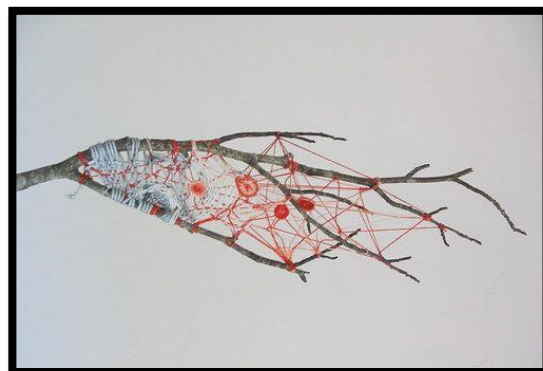
tel.: +421 901 918 848, +421 042 426 0228

Tradičné remeslá

- **práca s drevom:** výroba drobných dekoračných predmetov
(realizuje sa v dielenských priestoroch danej školy)
- **plstenie**
- **drôtovanie**

Výtvarné techniky

- **dekorovanie plátennej tašky** – technika pečiatkovania
- **základy výroby gobelínu z vlny**
- **decoupage** - servítková technika v rôznych prevedeniach
- **veselé vetvičky** – vypletanie drevených vetvičiek pomocou drôtu alebo vlny
novinka!
- **výroba sadrového reliéfu** – vyrytie zoomorfného reliéfu do sadrovej hmoty
novinka!

Vzdelávacie pásma pre predškolákov

A/ **Spoznávame prírodu okolo nás** – prírodovedné pásmo (základné poznatky zo zoológie a botaniky), možnosť súťažných kvízov a tvorivých aktivít

B/ **Spoznávame dejiny našej spoločnosti** – spoločenskovedné pásmo (základné poznatky z regionálnej histórie a zvykoslovia), možnosť súťažných kvízov a tvorivých aktivít)

Vzdelávacie programy pre žiakov ZŠ a SŠ

Prírodné vedy

Prednášajúci: RNDr. Daniela Dúbravková, PhD., bioložka

1. Prírodná lekáreň

- poznávanie bežných druhov liečivých rastlín
- zber, uskladnenie, spôsob použitia a liečivé účinky bylín
- ochutnávka bylinkových čajov

2. Prechádzka našou prírodou

- doplňujúca prezentácia k vystaveným zoológickým exponátom v priestoroch nášho múzea spojená s poznávaním výškových vegetačných stupňov ako aj zvukov a stôp zvierat.

3. Čo rozpráva lúka

- Ako funguje lúčny ekosystém a aké má funkcie v krajine?
- Aké druhy rastlín a živočíchov žijú na lúkach a ako sa prispôbili na život v travinných ekosystémoch?
- Čo najviac ohrozuje lúčne ekosystémy a čo treba urobiť pre ich zachovanie?

4. Separuješ sa od separácie odpadov?

- prevencia vzniku odpadov (minimalizuj, opäť využi, recykluj)
- negatívne vplyvy čiernych skládok na životné prostredie
- viem správne triediť odpad?
- bioodpad – základné zásady kompostovania

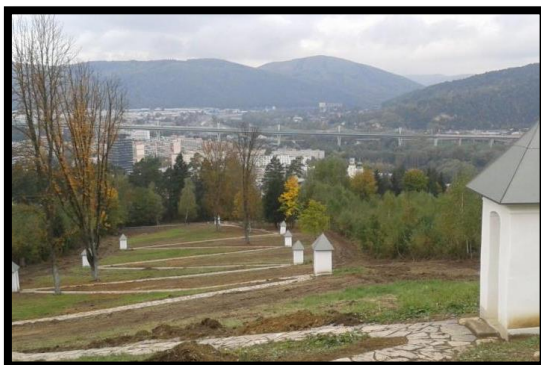

5. Národné parky Slovenska – novinka!

- virtuálna prechádzka slovenskými národnými parkami s predstavením ich najvýznamnejších prírodných a kultúrnych hodnôt
- súčasťou je prehliadka výstavy o národných parkov, ktorá vznikla v spolupráci so Slovenským múzeom ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši

6. Detektív v prírode

- Exkurzia do prírody s pútavým rozprávaním o rastlinách a živočíchoch, ktoré uvidíme cestou ako aj o geológii a geomorfológii daného územia. Dĺžku trasy a náročnosť je možné prispôbiť veku a schopnostiam žiakov.
- Ponúkaná trasa: Považskobystrická kalvária.

HISTÓRIA

Prednášajúca: Mgr. Anna Šujanská, historička

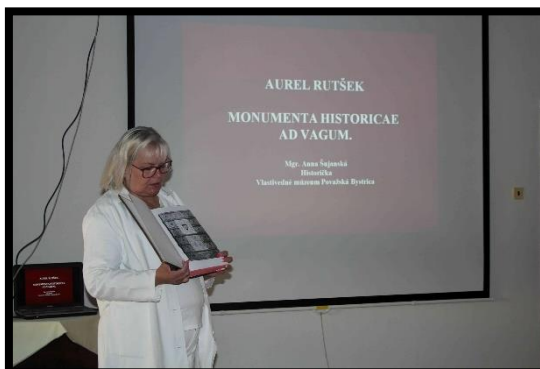
1. Rozvoj remeselnej výroby na Považí

- vývoj remesiel, vznik remeselných dielní
- sústreďovanie remesiel do cechov, cechové artikuly
- centrá remeselnej výroby na Považí (Žilina, Považská Bystrica, Púchov, Ilava)

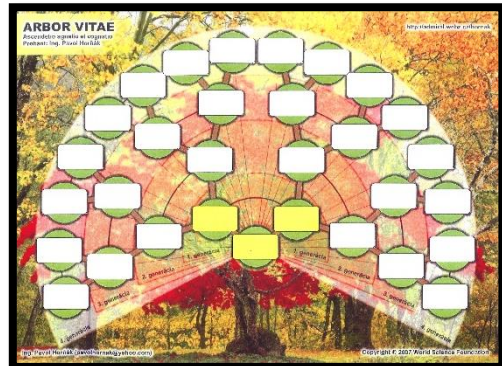
2. Aurel Rutšek (1887-1960) a jeho osobnosť Považskej Bystrice

- životopisné údaje (študent práva a jazykov, pestrý profesionálny život)
- všestranné záujmy A. Rutška (vlastivedný pracovník, zberateľ, prekladateľ, publicista, ilustrátor, historik, dejepisec, znalec pomocných vied historických diplomatiky, genealógie, numizmatiky, sfragistiky, paleografie a ďalších)
- autor prvej kroniky Považskej Bystrice (1932) – formálna a obsahová charakteristika kroniky, jej význam pre štúdium dejín mesta a okolie

3. Ako si zostaviť rodokmeň?

- postupy získavania podkladov na vytvorenie vlastného rodokmeňa
- metodika tvorby rodokmeňa
- príklad zostavenia vlastného rodokmeňa

4. Pátranie po dejinách mesta či obce

- na čo slúži: kronika, archív, knižnica, múzeum, súkromné archívy...
- ako sa písali a píšú dejiny mesta a obce

5. Balašovci – jeden z najvýznamnejších a najbohatších rodov v Uhorsku

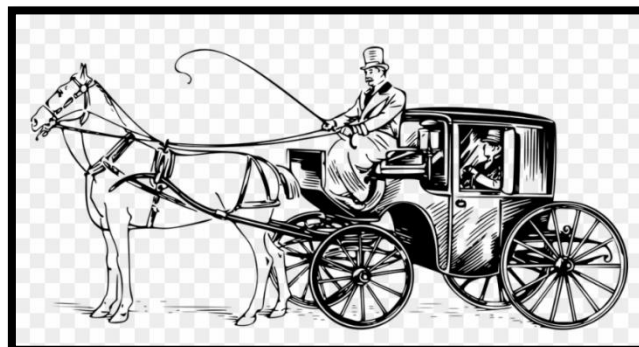
- pôsobenie šľachtického rodu v kontexte Považskej Bystrice
- stručný dejinný prehľad od 13. stor. po 19. stor.

6. Stavebné a iné pamiatky, ktoré zanechali Balašovci na území Považskej Bystrice a jej blízkeho okolia

- hrad Bystrica
- okolité kaštiele v Orlovom a Považskom Podhradí

7. Dostavníkom cez Považie – novinka k 165. výročiu vzniku pošty v Považskej Bystrici

- prehľad dejín pošty so zameraním na región Považskej Bystrice
- interaktívnosť výučby: žiaci budú pracovať s malým pracovným zošitom formátu A5, v ktorom samostatne vypracúvajú zaujímavé úlohy (vedomostné otázky, križovatka, tvorba poštovej známky, kreslenie poštového koča atď.)
- prednáška je vhodná pre vhodná pre 1 stupeň ZŠ, ale aj pre 2 stupeň SŠ (náročnosť sa zvolí podľa veku žiakov)

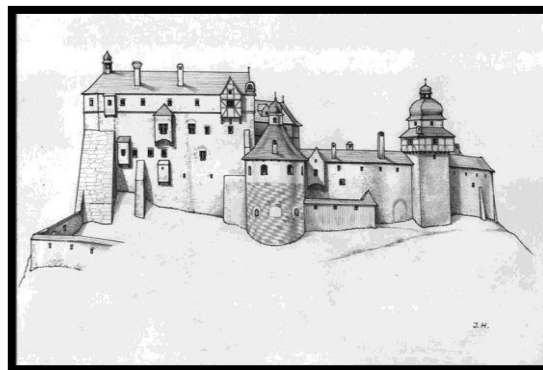

REGIONALISTIKA – doplňujúce prednášky o regionálnej histórii a kultúre

Prednášajúci: Mgr. Jozef Mihálik, etnológ

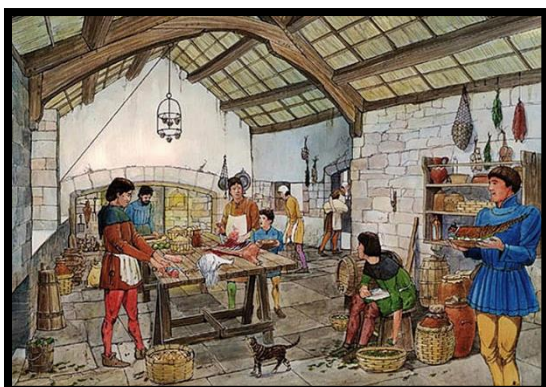
1. Hradý

- základný vývoj hradných objektov u nás od hradísk, cez románske, gotické, renesančné prestavby, až po ich zánik. Formou obrázkov sú odprezentované jednotlivé typy hradov, ako výšinné a nížinné. Nížinné sú bližšie delené na mestské a vodné hradý. Prednášajúci zamestnanec sa priamo zaoberá záchranou hradu Hričov a z tohto dôvodu je záver prednášky zameraný na opis hradu Hričov.

2. Život na hradoch

- prvá časť prezentácie je zameraná na vývoj hradov od románskeho obdobia, cez gotické a renesančné až po ich zánik, prípadne prestavbu na zámky. Druhá časť prezentácie je zameraná na život na hradoch, kde sa bližšie oboznámime s kaplnkami, problémami s vodou, hygienou, stravovaním, každodenným životom a trávením voľného času. Posledná časť prezentácie je zameraná na záchranu hradov Hričov a Bystrica.

3. Načo sú nám múzeá

- interaktívnu formou a s využitím múzejných predmetov oboznamuje s problematikou zbierkových predmetov.
Čo a prečo múzeá zbierajú, kam predmety putujú po prijatí do múzea, čo sa robí s predmetmi, aby vydržali veľa rokov a aké by to bolo bez múzeí.

4. Voda v ľudových zvykoch

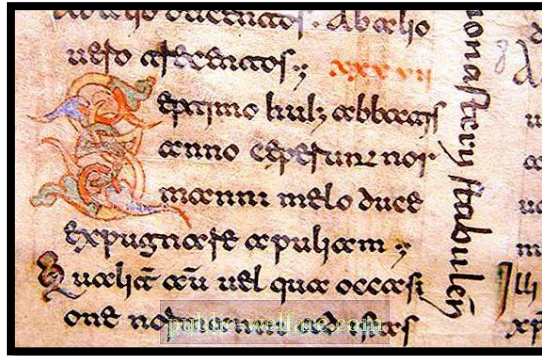
- oboznámenie s využitím vody v živote našich predkov
- prehľad zvykov kalendárneho cyklu a obradov životného cyklu

Prednášajúci: Mgr. Dominika Kukučová

1. Píš a čítaj ako paleograf – novinka!

- paleografia – charakteristika pomocnej vedy historickej
- stručné dejiny písma a ukážky rôznych typov písma
- interaktívnosť výučby: aktivita „Staň sa na chvíľu stredovekým skriptorom!“ (písanie pomocou husieho brka)

2. Rytierstvo a dvorská láska – novinka!

- rytierstvo – stredoveký fenomén?
- rytieri v Uhorsku
- dvorská láska – inšpirácia pre dnešné vzťahy

Etnológia – Mgr. Petronela Rágulová, PhD.

1. Modrotlač na Považí

- historické súvislosti modrotlačovej tradície na Slovensku
- stručná história modrotlačovej dielne rodiny Trnkovcov v Púchove
- postup práce pri farbení látok indigom
- krátke video modrotlačiaru Petra Trnku z Ivanky pri Dunaji

2. Svet detských hračiek

- prvé nálezy detských hračiek
- hračky v jednotlivých historických obdobiach (stredovek – novovek – súčasná doba)
- špecifiká ľudovej hračky
- príbehy vybraných hračiek, tzv. kultové hračky

3. Keď láska bola tabu

- dievoctvo a mládenectvo kedysi
- prejavy lásky v minulosti
- predsvadobné zvyky a svadba (zálety, vohľady, pytačky, priebeh tradičnej svadby..)
- tradičná Rodina

4. Tradičné bývanie v marikovskej doline – zážitkové vzdelávanie!

- možnosť komentovanej prehliadky expozície tradičného bývania v Hornej Marikovej – Modlatíne (izba, pitvor, komora; ukážky autentických predmetov ľudovej kultúry regiónu; každodenný život v dedine; zvyky a povere)

RELIGIONISTIKA

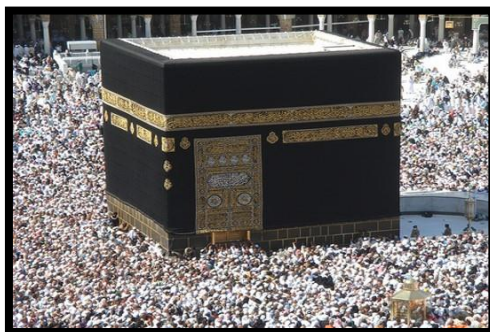
Prednášajúci: Mgr. Petronela Rágulová, PhD.

1. Prehľad svetových náboženstiev

- rozdelenie náboženských systémov
- polyteistické náboženské systémy
- monoteistické náboženstvá (judaizmus, kresťanstvo, islam)
- potreba náboženskej tolerancie

2. Islam

- osobnosť Muhammada (cca 570 – 632), zakladateľ a islamu
- prehľad základného učenia
- rozdelenie moslimov
- päť pilierov islamu

3. Slovánske predkresťanské náboženstvo

- Slovania a ich náboženské myslenie
- uctievanie prírodných živlov a vegetácie
- prehľad bohov podľa panteónov

